

senyfundació
Schizophrenia Research Foundation

Informe Anual 2003

PRESENTACIÓ	3
OBJECTIUS I MISSIÓ	5
EL PATRONAT I L'ORGANITZACIÓ INTERNA	6
ACTIVITATS I SERVEIS	7
ÀREA DE FOMENT DE LA RECERCA	7
• Projecte <i>Brain Phospholips</i> : àcids grassos i esquizofrènia	7
• Convocatòria de recerca SENYFundació-AATRM	7
• Estudi bibliomètric sobre la recerca en esquizofrènia a Espanya	8
ÀREA DE FORMACIÓ	9
• Curs de metodologia per a la recerca en salut mental (3a edició)	9
• Col·loquis en anglès	10
• <i>Seny intensive presentation course (1st edition)</i>	11
• Curs de patologia dual	11
• <i>Esquizofrènia i Family Work</i>	12
• Beques i borsa de viatge	12
ÀREA DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ	12
• Centre documental	12
• Web Schizonet	13
• Guia de pràctica clínica per a l'atenció al pacient amb esquizofrènia	13
• Difusió de beques i cursos	14
• Distribució material educatiu	14
• Presència de SENYFundació en actes públics	14
PROJECTES DE FUTUR	15
ENTITATS AMB LES QUALS COL·LABOREM	15

PRESENTACIÓ

Em complau presentar-vos la memòria d'activitats de **SENYFundació** de l'any 2003. Una memòria com aquesta obeeix a una doble voluntat. Per una banda, vol donar a conèixer les activitats dutes a terme en aquest període i, per l'altra, vol fer visible el nostre agraïment com a fundació a totes aquelles persones i institucions tant públiques com privades que d'una o una altra manera han contribuït a fer-ho possible.

Al llarg d'aquest any 2003 **SENYFundació** ha prosseguit amb el mateix ritme d'activitats que de costum, però, a més a més, hem consolidat l'organització interna i les nostres relacions externes.

Així, s'han incorporat a la Junta del Patronat nous membres per ajudar-nos amb les seves idees i reconeguda experiència, i s'ha reforçat l'organització interna amb la incorporació d'un director executiu amb experiència provada en les tasques de gestió, recerca i seguiment de projectes. Finalment, hem traslladat les nostres oficines al cor de Barcelona, amb més espai i un més fàcil accés. Aquestes millores organitzatives no ens han privat de mantenir la nostra activitat usual.

En l'àmbit de la difusió de la informació i del coneixement científic s'ha ampliat i consolidat el servei d'obtenció de documents via la nostra web, i hem impulsat un servei d'informació mensual sobre beques, cursos i novetats bibliogràfiques que ha tingut molt bona acollida per part dels professionals. Així mateix, s'ha participat en la difusió de la *Guia de pràctica clínica per a l'atenció del pacient amb esquizofrènia*, elaborada per l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques i el Fòrum de Salut Mental.

Quant a publicacions, hem arribat a un acord amb l'Editorial Planeta que produirà i distribuirà la 2a edició del llibre del Dr. E. Fuller Torrey *Superar la*

esquizofrenia, llibre que **SENYFundació** va editar en castellà en el seu moment.

En l'àmbit de la formació de professionals hem portat a terme la 3a edició del *Curs de metodologia per a la recerca*, aquesta vegada, més especialitzat en salut mental. Aquest curs pretén millorar les capacitats i habilitats d'aquells professionals interessats en la recerca i l'avaluació, dotant-los dels mètodes i pràctiques de referència en aquest àmbit.

Aquest any dos professionals han estat becats per **SENYFundació** per assistir als cursos de *Family Work* dirigits pel prestigiós professor Julian Leff de l'Institut de Psiquiatria de Londres. A més, ens complau especialment comprovar que participants d'edicions anteriors d'aquest mateix curs continuen ampliant la seva formació i posant en pràctica aquesta tècnica. D'altra banda, la primera promoció de becàries ha estat guardonada amb ajuts i beques complementàries per part de la Fundació "la Caixa" amb l'objectiu de prosseguir i ampliar el seu projecte amb pacients de centres sanitaris catalans.

L'estreta col·laboració amb la Fundació Cuatrecasas ens ha permès organitzar els ja tradicionals col·loquis setmanals en anglès sobre temes relacionats amb la psiquiatria i la psicologia. Aquests col·loquis representen una oportunitat de compartir coneixements, resultats de recerca dels diferents centres nacionals i estrangers, alhora que permeten als assistents millorar les seves habilitats comunicatives en llengua anglesa. Els col·loquis van culminar amb un curs intensiu de presentacions científiques en anglès.

SENYFundació pretén ser un observatori per a l'esquizofrènia, per la qual cosa ha estat també present a diversos congressos i simposis, nacionals i internacionals. Aquesta presència ens ha

permès estar al dia dels corrents més actualitzats sobre el coneixement d'aquesta malaltia, la seva etiologia i els avenços en el seu tractament. Personalment, vaig assistir a *International Congress on Schizophrenia Research*, que va tenir lloc a Colorado (EUA) el mes d'abril, on vaig tenir l'oportunitat de saludar els doctors Torrey i Knable de *Stanley Medical Research Institute*, fundació que ha atorgat recentment beques a investigadors espanyols per desenvolupar projectes de recerca en esquizofrènia i trastorn bipolar.

SENYFundació va ser present, com ja és costum, al *VII Congreso Nacional de Psiquiatria y Psiquiatria Biológica*, realitzat a Palma de Mallorca. Així mateix, va assistir a altres simposis, jornades i congressos d'àmbit nacional que pel seu interès i rellevància suposaven una cita ineludible alhora que una oportunitat de difondre les activitats de la **SENYFundació**.

Finalment, **SENYFundació** va assistir, juntament amb un recercador becat per la Fundació, al *Simposi Brain Phospholipids 2003*, que va tenir lloc a Aviemore (Escòcia) el mes de setembre. Aquesta reunió anual científica i d'abast internacional va abordar la importància dels àcids grassos en l'etiologia i el tractament de les principals malalties psiquiàtriques, inclosa l'esquizofrènia.

Arran d'aquest simposi les doctores A. Richardson i E. Cyhlarova de la Universitat d'Oxford van acceptar la nostra invitació per assistir a una reunió tècnica específica a Barcelona amb alguns dels millors especialistes en la matèria del nostre context. Això va fer possible explorar amb més detall la possibilitat de portar a terme un projecte de recerca multicèntric basat en l'aplicació d'un suplement nutricional d'Omega 3 a una mostra important de pacients dels hospitals de l'àrea de Barcelona i de Tarragona.

Promoure la recerca en esquizofrènia és també conèixer i reconèixer els esforços fets per part de la nostra comunitat científica en aquest àmbit. Amb aquesta voluntat, **SENYFundació** va iniciar el 2003 un primer estudi de tipus bibliomètric sobre esquizofrènia a Espanya. Aquest estudi que veurà la llum al llarg del 2004 pretén mostrar el que col·loquialment es concep com "qui és qui" en la recerca sobre esquizofrènia en el nostre context més proper i identificar, possibles xarxes, col·laboracions i potencialitats dels grups en actiu.

Tota aquesta activitat i les millores han estat possibles gràcies a la col·laboració i el treball de moltes persones i professionals del nostre país. Des d'aquestes pàgines volem reconèixer aquest esforç i animar-los a prosseguir aquesta feina en el futur. Gràcies a tots i a totes.

Jordi Masià Mas-Bagà
President
SENYFundació

L'ESQUIZOFRÈNIA

L'esquizofrènia és una malaltia mental greu que afecta l'1% de la població.

Només a Espanya hi ha unes 400.000 persones afectades per aquesta malaltia.

L'estigma associat a les malalties mentals ha fet que durant molts anys, s'hagi intentat evitar i amagar aquest malalts; avui en dia, i gràcies a la participació tant de la comunitat científica com de la societat, això està canviant. Actualment sabem que és una malaltia amb una base biològica indubtable, encara que no en coneixem la causa totalment.

El tractament de l'esquizofrènia inclou una actuació farmacològica, psicològica i social per aconseguir la remissió del símptomes i una millor adaptació en totes les activitats de la vida diària.

La investigació sobre aquesta malaltia ha permès que actualment disposem de fàrmacs més eficaços amb menys efectes secundaris i, també, una millora relativa en la qualitat de vida tant dels malalts com de les famílies. Les línies de recerca en funcionament ens donen l'esperança que, en un futur, continuarà millorant el tractament per a aquesta malaltia i el control dels seus símptomes.

OBJECTIUS I MISSIÓ

SENYFundació és una fundació privada¹ sense ànim de lucre constituïda l'any 1996 amb l'objectiu de promoure **la recerca en el camp de l'esquizofrènia** i els trastorns mentals severos.

La nostra missió és la de ser un referent per a tots els professionals interessats en la salut mental, com a centre promotor i facilitador de la recerca bàsica, clínica i social, així com de formació de professionals i la gestió de coneixement.

Aquesta missió es fa operativa en tres eixos d'actuació prioritaris, als quals aboquem totes les nostres activitats:

- **Promoció de la recerca bàsica, clínica i social.**
Facilitar i potenciar la recerca en el camp de les malalties mentals greus per tal d'avançar en el seu coneixement, les seves causes i els seus tractaments.
- **Formació de professionals.**
Contribuir a la formació dels professionals del futur oferint-los els recursos metodològics i pràctics que els permeti millorar la qualitat de la recerca i l'assistència que els són propis.
- **Difusió i comunicació.**
Disseminar activament el coneixement científic, i social entorn de la malaltia, els seus tractaments i els efectes que se'n deriven.

¹ Inscrita en el Registre de Fundacions Privades de Catalunya amb el núm. 998

EL PATRONAT I L'ORGANITZACIÓ INTERNA

El Patronat de SENYFundació està format pels membres² següents:

President:	J. Masià Mas-Bagà
Vocals:	A. Camp Puigdomènech
	I. Camp Vila
	E. Cuatrecasas Figueras
	F. Enrich Muls
	R. Guardans Vallès
	C. Jané Camacho
	E. Maragall Mira
	J. Majó Cruzate
	I. Masià Figueras
	P. Masià Figueras
	C. Molins Ribot
	A. Negre Villavecchia
	J. Salvador Coderch
	A. Sansalvadó Tribó
	J. A. Samaranch Torelló
	J. M. Torres Riera
	A. Vila Casas
	P. Fontana García (2004)
Secretari:	R. Bergós Civit
Composició interna:	P Gallo: Director-gerent (des d'octubre 2003)
	G. Escartin: Tècnic superior
	S. Noguer: Tècnic superior
	S. Zaragoza: membre comitè executiu (fins octubre 2003)

² Amb data del 31 de desembre de 2003

ACTIVITATS I SERVEIS

ÀREA DE FOMENT DE LA RECERCA

PROJECTE *BRAIN PHOSPHOLIPS*: ÀCIDS GRASSOS I ESQUIZOFRÈNIA

El 15 de desembre passat **SENYFundació** va organitzar a Barcelona (Fundació Cuatrecasas) un seminari científic sobre l'ús dels àcids grassos poliinsaturats com a suplement nutricional en el tractament de pacients amb esquizofrènia i trastorn bipolar. Les doctores Alex Richardson i Eva Cyhlarova de la Universitat d'Oxford hi van ser convidades com a ponents expertes. La seva presentació *Nutrition in Psychiatric Disorders: Can Fatty Acids Help?* va aportar els elements clau de discussió sobre el que es coneix internacionalment, sobre quines línies de recerca estan en marxa i sobre on una iniciativa de recerca multicèntrica pot aportar major valor afegit.

La conclusió principal apunta clarament a la necessitat de posar en marxa més recerca rigorosa en aquest àmbit, preferiblement amb la participació de diferents centres i amb una mostra de pacients important. Iniciatives com

aquesta ens han de permetre conèixer amb més profunditat el grau d'eficàcia d'aquests complements nutricionals en pacients amb trastorns mentals severos. Un estudi amb aquestes característiques pot tenir una àmplia repercussió internacional, alhora que una solidesa científica elevada.

És la voluntat de **SENYFundació** impulsar una iniciativa de recerca multicèntrica que generi evidència científica de rigor sobre l'ús dels àcids grassos poliinsaturats en el tractament de pacients amb esquizofrènia. Això només serà possible amb la col·laboració de la comunitat científica nacional i internacional.

CONVOCATÒRIA DE RECERCA SENY FUNDACIÓ-AATRM

SENYFundació conjuntament amb l'AATRM (Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques) porten a terme una convocatòria pública de beques per a projectes de recerca en esquizofrènia (DOGC, de 25 d'octubre de 1999).

Dels 42 projectes presentats, se'n van prioritzar 8, amb una dotació total de 192.000 euros. Les institucions i els centres que van guanyar la convocatòria han continuat amb la realització dels seus projectes. L'any 2004 es realitzaran els darrers informes de seguiment i es presentaran formalment i en acte públic els resultats més importants.

PROJECTES BECATS

Projecte: 02E/99

Títol: Señales de alerta y síntomas prodrómicos de la esquizofrenia en una población asistencialmente delimitada.

Investigador principal: Jorge Tizón García.
Unitat de Salut Mental de Sant Martí (Nord)
Import atorgat: 24.040,48€

Projecte:10E/99

Títol: Establecimiento de los subtipos neuropsicológicos de la esquizofrenia en relación con la heterogeneidad sindrómica del trastorno: utilidad diagnóstica y orientación hacia el tratamiento.

Investigador principal: Maite Garolera Freixa.
Hospital de Terrassa
Import atorgat: 24.040,48€

Projecte:14E/99

Títol: Esquizofrenia: detección y valoración de la sintomatología depresiva.

Investigador principal: Salvador Sarró Maluquer.
Benito Menni, Complex Asistencial en Salut Mental
Import atorgat: 8.816,51€

Projecte:16E/99

Títol: Seguridad y efectividad del tratamiento antipsicótico combinado con la psicoterapia de grupo en pacientes con crisis psicótica.

Investigador principal: Dolors Rico Bodi.
Centre Asistencial Torribera
Import atorgat: 13.072,01€

Projecte:17E/99

Títol: Programa de psicoeducación y detección precoz en la adolescencia de trastornos psicóticos de inicio juvenil.

Investigador principal: Susana Subirà Álvarez, Neus Barrantes-Vidal.
Facultat de Psicologia UAB
Import atorgat: 15.926,82€

Projecte: 24E/99

Títol: Estudio genético sobre la predisposición a sufrir esquizofrenia y a la respuesta terapéutica en función de las variaciones individuales en los receptores dopaminérgicos y serotoninérgicos.

Investigador principal: Francisco J. Arrufat.
Parc Taulí-Sabadell
Import atorgat: 24.040,48€

Projecte: 27E/99

Títol: Evaluación del impacto de programas de intervención psicosociales en pacientes esquizofrénicos: tratamiento grupal y atención domiciliaria.

Investigador principal: Núria Fariols Hernando.
Consorti Sanitari del Maresme
Import atorgat: 27.346,05€

Projecte: 33E/99

Títol: Factores de riesgo de la síndrome deficitaria en la esquizofrenia.

Investigador principal: Montserrat Ariño Armengol.
Hospital Psiquiàtric de Salt, Xarxa de Salut Mental
Import atorgat: 24.611,45€

ESTUDI BIBLIOMÈTRIC SOBRE LA RECERCA EN ESQUIZOFRÈNIA A ESPANYA

Promoure la recerca en l'esquizofrènia és també conèixer i reconèixer els esforços fets per part de la nostra comunitat científica en aquest àmbit. Amb aquesta voluntat **SENYFundació** inicia el 2003 un primer *Estudi bibliomètric sobre esquizofrènia a Espanya (1999-2003): anàlisi de les col·laboracions entre autors*.

L'estudi neix amb un doble objectiu. Per una banda, pretén mostrar, de la manera més objectiva possible i fent servir mètodes bibliomètrics, el que col·loquialment es concep com "qui és qui" (*Who's Who*) en la recerca sobre esquizofrènia en el nostre context més proper. Per l'altra, vol

identificar possibles xarxes, col·laboracions i potencialitats dels grups en actiu. Creiem que aquesta informació pot ser de gran interès i vàlua, tant per als mateixos investigadors com per a les agències finançadores de recerca, nacional i internacional. L'estudi estarà disponible el primer quadrimestre del 2004.

La voluntat de **SENYFundació** és donar continuïtat (edicions periòdiques) a aquest tipus d'anàlisi, ampliant els seus objectius i el nombre de revistes incloses. Creiem que la visibilitat dels esforços dels investigadors i grups no només és necessària, sinó també imprescindible per tal d'apropar la recerca a la nostra societat. Però sobretot creiem que promovent la recerca es facilita que la presa de decisions d'aquelles qüestions que influeixen en el nostre dia a dia derivi del coneixement científic.

ÀREA DE FORMACIÓ

CURS DE METODOLOGIA PER A LA RECERCA EN SALUT MENTAL (3a edició)

Durant el mes de maig i la segona setmana de juny va tenir lloc la 3a edició d'aquest curs amb un total de 46 hores de durada entre classes teòriques i pràctiques.

El curs va estar acreditat pel Consell Català de la Formació Mèdica Continuada, amb un total de 6,6 crèdits de lliure elecció.

El curs va ser organitzat per **SENYFundació** i AATRM, amb la col·laboració de *Psynco*, *Neuropsychological Research Organization*.

El programa i els docents van ser els següents:

DIA	SESSIÓ
9 de maig	<p>Presentació del curs. <i>Jordi Masià.</i> Fundació Seny.</p> <p>Disseny de la recerca. <i>Dra. Maria Dolors Navarro.</i> (AATRM).</p> <p>Fons d'informació i estratègies de cerca bibliogràfica. <i>Sr. Antoni Parada.</i> (AATRM).</p>
10 de maig	<p>Conceptes epidemiològics. <i>Dra. Ramona Lucas.</i> (CSM Gràcia).</p>
16 de maig	<p>Mesures de freqüència i d'associació. <i>Dr. Mateu Serra Prat.</i> (Consorci Hospitalari del Maresme).</p> <p>Diagnòstic i screening: sensibilitat i especificitat. <i>Dr. Manel Salamero.</i> (Hospital Clínic de Barcelona).</p>
17 de maig	<p>Estadística descriptiva: conceptes bàsics. <i>Dra. Emília Sánchez.</i> (AATRM).</p>
23 de maig	<p>Comprovació d'una hipòtesis: T de Student, Khi al quadrat. <i>Dra. Ramona Lucas.</i> (CSM Gràcia).</p>
24 de maig	<p>L'avaluació econòmica com una eina de decisió. <i>Dr. Oriol de Solà-Morales.</i> (AATRM).</p> <p>Presentació dels resultats de la recerca. <i>Dra. Marta Aymerich.</i> (AATRM).</p>
30 de maig	<p>Errors, biaixos i confusors. <i>Dr. Manel Salamero.</i> (Hospital Clínic de Barcelona).</p>
31 de maig	<p>Revisió sistemàtica de l'evidència científica. <i>Dra. Glòria Oliva.</i> (AATRM).</p> <p>Síntesis quantitativa o metaanàlisi. <i>Dra. Maria Dolors Estrada.</i> (AATRM).</p>
13 de juny	<p>Instruments de mesura. <i>Dr. Manel Salamero.</i> (Hospital Clínic de Barcelona).</p> <p><i>Dr. Fernando Gutiérrez.</i> (Hospital Clínic de Barcelona).</p> <p>Ètica de la recerca/Conferència Clausura. <i>Dr. Joan Pons.</i> (AATRM).</p>

COL·LOQUIS EN ANGLÈS

El 2003 **SENYFundació** va organitzar 26 col·loquis en anglès sobre temes relacionats amb l'esquizofrènia i malalties mentals. L'objectiu és practicar, la comunicació verbal i escrita en anglès per tal d'estimular i facilitar la participació d'investigadors espanyols en congressos i reunions de treball internacionals.

Els col·loquis tenen lloc cada dimecres de 18 a 20h a la Fundació Cuatrecasas.

Després de cada presentació té lloc un debat i posteriorment el professor S. Kelly comenta i corregeix qüestions gramaticals, de pronunciació i de nou vocabulari. Els ponents que ho desitgin tenen a la seva disposició un servei d'assessorament lingüístic.

La participació dels ponents és totalment voluntària i l'assistència és lliure i gratuïta. El nostre més sincer agraïment a tots els ponents que han col·laborat en aquesta i en anteriors edicions.

El programa va ser el següent:

CONFERENCES CYCLE IN ENGLISH (5th edition)

Session/Date	Speaker
1. February 12th, 2003	Teresa Abellan "Ten minute talk on dementia" Centre Assistencial Torribera Jorge Cervilla "Etiology of depression in old-age" Hospital Sant Joan de Déu- SSM
2. February 19th, 2003	Anabel Martínez "Neuropsychology of bipolar Disorder" Hospital Clínic
3. February 26th, 2003	Imma Baeza "Schizophrenia in children and adolescents" Hospital Clínic
4. March 5th, 2003	Concepció Palacín "Disability and quality-of-life impact of mental disorders" Hospital Sant Joan de Déu- SSM
5. March 12th, 2003	Intensive English Class By professor Stephen Kelly
6. March 19th, 2003	Rafael Panedés "Cognition and Schizophrenia" Hospital Clínic
7. March 26th, 2003	Intensive English Class By professor Stephen Kelly
8. April 2nd, 2003	Fernando Lana "Personal therapy for Schizophrenia" Centre Assistencial Torribera Maria Reinares "Psychoeducational intervention for bipolar patients' families" Hospital Clínic
9. April 9th, 2003	Carles García-Ribera "Tardive Dyskinesia: Myths and realities" IAPS. Institut Municipal d'Assistència Sanitària. Barcelona.
10. April 16th, 2003	José Javier Mateos "Extrapyramidal symptoms: detection by neuroimaging" Hospital Clínic
11. April 30th, 2003	Silvia Zaragoza "Clinical trials in Schizophrenia" Neuropsychological Research Organization
12. May 7th, 2003	Emilio Fernández "Deficit form of Schizophrenia" Hospital Clínic
13. May 14th, 2003	Mª Dolors Gómez "Study on personality and quality of life in Bipolar Disorder" Psychologist

Session/Date	Speaker
14. May 21th, 2003	Àngela Torres "Nursing interventions in Schizophrenia" Hospital Clínic
15. May 28th, 2003	Alex Pons "Medical Comorbidity in Schizophrenia" Hospital Clínic
16. June 4th, 2003	Victoria Villalta "Neuropsychological and psychosocial variables in Schizophrenia" Hospital Sant Joan de Déu- SSM Sílvia Noguer "How do eating disorders begin?" Child psychologist
17. June 11th, 2003	Núria Pérez "Don Quixote's diagnoses: an historical approach" Observatori de comunicació científica de la UPF
18. October 1st, 2003	Pirkko Turpeinen "The principal of immediate intervention and psychotherapy of acute schizophrenic adolescents " Chief Dr of adolescent psychiatric services of the City of Helsinki
19. October 8th, 2003	Vicky Serra "Health-related quality of life measures for children and adolescents" AATRM. Barcelona
20. October 15th, 2003	English Class by S. Kelly on: "Vocabulary for describing Schizophrenia and Bipolar disorders"
21. October 22nd, 2003	Charo Ventosa "The symbolic language as a mediator in the therapeutical process" CSMA Martí i Julià, Santa Coloma de Gramanet
22. October 29th, 2003	Neus Franco "Genes related with schizophrenia" Hospital Pere Mata, Reus
23. November 5th, 2003	Pedro Gallo "How not to give a presentation" SENYFundació, Barcelona
24. November 12th, 2003	Claudia Casanovas "Sociolaboral integration in serious mental disorders" Associació els Tres Turons, Barcelona
25. November 19th 2003	Marta Aymerich "Clinical practice guidelines in schizophrenia: how to select the best one?" AATRM. Barcelona
26. November 26th, 2003	Andrey Bayanov "Novel approaches to pharmacotherapy with psychotropics in children" HLSP Consulting, Barcelona

SENY FUNDACIÓ INTENSIVE PRESENTATION COURSE, JULY 2003 (1st Edition)

Els dies 7, 8, 9 i 10 de juliol va tenir lloc la 1a edició d'aquest curs amb un total de 12 hores de durada entre continguts teòrics i pràctics. El curs elaborat pel professor S. Kelly va presentar els continguts següents:

COURSE CONTENT

The presentation environment and equipment

Preparation and structuring of content

Effective openings – techniques

Audience management

Using your voice

Signposting – Helping the audience to follow you

Effective endings

Dealing with questions

Els alumnes van manifestar un elevat grau de satisfacció pels continguts del curs i la seva utilitat.

CURS DE PATOLOGIA DUAL

Anualment els Laboratoris Janssen-Cilag organitzen cursos sobre patologia dual amb la col·laboració i promoció de **SENYFundació**.

Durant aquests darrers dos anys s'han impartit cursos per diferents ciutats espanyoles basats en el llibre *Superar las adicciones*, que va traduir i editar la Fundació el maig de l'any 2001.

Enguany els cursos han incorporat un nou material: el vídeo basat en el llibre i editat en castellà. La filmació ha estat realitzada a Barcelona amb pacients del grup de teatre La Trifulga dels Fútils, del Centre de Dia Pi i Molist.

ESQUIZOFRENIA I FAMILY WORK

SENYFundació continua apostant per la tècnica Family Work. Durant el 2003 va donar dues beques de formació per assistir als cursos dirigits pel professor Julian Leff de l'Institut de psiquiatria de Londres.

Amb aquestes ja són vuit els professionals becats per SENYFundació formats amb aquesta tècnica.

Els sis professionals becats en les edicions anteriors dediquen una mitja de 12 hores a la setmana per atendre set famílies, afectades.

Fundació "la Caixa" ha col·laborat en el passat i col·labora en l'actualitat per tal de donar continuïtat a aquest projecte. Així l'equip format per E. Pousa i C. Domènech del Consorci Hospitalari Parc Taulí disposen d'una ajuda específica per aplicar i avaluar aquesta tècnica.

BEQUES I BORSA DE VIATGE

Durant l'any 2003, SENYFundació proporciona borses de viatges per assistir als congressos internacionals següents:

- Stanley Symposium. Colorado (EUA)
- Simposi Phospholipids. Avimore-Coylumbriidge Escòcia (Regne Unit)

ÀREA DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

CENTRE DOCUMENTAL

SENYFundació posa a l'abast de tots els professionals la biblioteca de la Fundació.

L'objectiu és aconseguir una biblioteca àmplia, especialitzada en esquizofrènia i de fàcil accés i de referència per als professionals.

En aquests moments la biblioteca consta d'aproximadament 200 llibres en llengua anglesa i espanyola, i la subscripció a 4 revistes d'alt interès científic:

- Schizophrenia bulletin (del vol. 17, núm. 2, de l'any 1991 fins a l'actualitat)
- Schizophrenia research (del vol. 47, núm. 1, de l'any 2001 fins a l'actualitat)
- Archives of general psychiatry (del vol. 54, núm. 3, de l'any 1997 fins a l'actualitat)
- Revista de psiquiatria de la facultad de medicina de Barcelona (vol. 29, núm. 6, de l'any 2002 fins a l'actualitat)

Aquest any s'ha iniciat un nou projecte per a l'ampliació del fons bibliogràfic. Consisteix en l'adquisició de tesis doctorals espanyoles sobre l'esquizofrènia. En aquest moment el nombre de tesis doctorals cedides pels seus autors és de 16.

1. "El curs de les hospitalitzacions en els malalts que pateixen esquizofrènia. Anàlisi de tres registres de casos psiquiàtrics." Josep Maria Haro Abad. Bellaterra, 1995.
2. "Expansió de trinucleòtids repetits del tipus CAG en l'esquizofrènia." Lourdes Martorell Bonet. Reus, 1998.
3. "Características fenotípicas de personalidad y neuropsicológicas en padres no afectados de pacientes esquizofrénicos." Beatriz Caparrós Caparrós. Girona, 1999.
4. "Características de la fosforilación de la proteína asociada a los microtubulos 2 en su región rica en prolina." Carlos Sánchez Martín. Santander, 1997.

5. "Efectivitat d'una intervenció psicosocial en un grup de pacients psicòtics crònics". Núria Farriols i Hernando. Barcelona, 2001.
6. "Validación de un programa de evaluación y modificación de conducta aplicado a familiares y/o allegados a personas con diagnóstico de esquizofrenia". Beatriz Terrassa Blázquez. Palma de Mallorca, 2001.
7. "Riesgo en psicopatología en hijos de padres psicóticos". Juan Manuel Blanque López. Barcelona, 1993.
8. "Psicofisiología de los procesos cognitivos en las esquizofrenias". José Ignacio Robles Sánchez. Madrid, 1994.
9. "L'orientació terapèutica familiar en l'esquizofrènia: evolució de familiars i pacients". Carles Ballús Creus. Barcelona, 1996.
10. "Esquizofrenia, cronicidad y calidad de vida". Rafael Touriño González. Las Palmas de Gran Canarias, 2001.
11. "Estudio de los mecanismos inhibitorios de la visuoespacial: inhibición de retorno en tareas de interferencia visual". Ana Belén Vivas Navarro. Almeria, 1999.
12. "Estudio del flujo sanguíneo cerebral en pacientes con esquizofrenia y controles sanos mediante PET-H O a través de un paradigma de atención auditiva". Pilar López García. Pamplona, 2001.
13. "La rehabilitació neuropsicològica del pacient esquizofrènic". Rafael Penadés. Barcelona, 2002
14. "Evaluación de la eficacia de un programa de entrenamiento en habilidades sociales para personas que padecen esquizofrenia". Roser Cirici. Barcelona 2000.

En la web www.tdx.cesca.es poden consultar-se electrònicament les següents tesis:

15. "La emoción expresada en una muestra costarricense de pacientes esquizofrénicos". Silvia Sánchez Oller. Bellaterra, 2001.
16. "Bases neuroanatómicas y neurofuncionales del trastorno de atención en la esquizofrenia: estudio mediante resonancia magnética". Pilar Salgado Pineda. Barcelona, 2003.

Periòdicament mitjançant el correu electrònic es comuniquen les novetats bibliogràfiques als usuaris del centre documental.

WEB SCHIZONET

La web de **SENYFundació**, www.schizonet.org i el correu electrònic senyfundacio@schizonet.org són els principals vehicles de comunicació en línia de la Fundació amb els professionals.

Per mitjà de la web es pot consultar el fons bibliogràfic i sol·licitar llibres i materials en servei de préstec. Per a l'ús d'aquest servei sols cal registrar-se des de la web **SENYFundació** ofereix aquest servei gratuïtament a tot l'Estat Espanyol, amb l'objectiu de facilitar l'accés a informació d'utilitat per a la recerca i la formació.

Des d'aquest any la web de **SENYFundació** està també en anglès.

GUIA DE PRÀCTICA CLÍNICA PER A L'ATENCIÓ AL PACIENT AMB ESQUIZOFRÈNIA

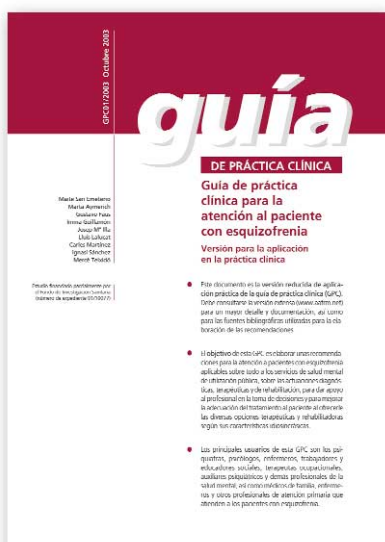
Aquest any 2003 **SENYFundació** ha participat en la difusió i la comunicació de la Guia de pràctica clínica per a l'atenció al pacient amb esquizofrènia, elaborada per l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques (AATRM) i el Fòrum de Salut Mental.

L'objectiu de la Guia és elaborar unes recomanacions per a l'atenció de pacients amb esquizofrènia sobre les actuacions diagnòstiques, terapèutiques i de rehabilitació, per tal de donar suport al

professional en la presa de decisions i per millorar l'adequació del tractament al pacient tot oferint-li les diverses opcions terapèutiques i rehabilitadores segons les seves característiques.

Els principals usuaris d'aquesta Guia són els psiquiatres, psicòlegs, infermers, treballadors i educadors socials, així com altres professionals de la salut mental i de l'atenció primària de salut.

La Guia es presenta en tres formats, una guia extensa, una guia breu i un tríptic resum de les recomanacions derivades de la Guia. La pàgina web de l'AATRM (www.aatrm.net) facilita l'accés a aquesta documentació.

DIFUSIÓ DE BEQUES I CURSOS

Mensualment i amb la col·laboració de la Fundació Catalana per a la Recerca es fa difusió de beques, ajuts i premis per a la recerca en salut mental mitjançant el correu electrònic.

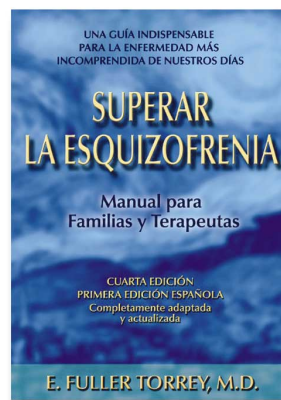
De manera puntual, es fa també difusió de cursos nacionals o internacionals, congressos i beques de recerca que ofereixen determinades institucions.

DISTRIBUCIÓ MATERIAL EDUCATIU

Durant l'any continua distribuint i difonen llibres que en els darrers anys havíem editat:

- *Superar las adicciones* de Roberts L.J, Shaner A, Eckman T.A.
- *Superar la Esquizofrenia* del Dr. Torrey E.F.
- *Mòduls de tractament* de Liberman R.P.

Com a novetat, s'ha firmat un acord amb l'editorial Planeta per tal que aquesta produeixi i distribueixi la 2a edició del llibre *Superar la esquizofrenia* de E. F. Torrey.

PRESENCIA DE SENY FUNDACIÓ EN ACTES PÚBLICS

SENYFundació ha estat present en els següents simposis, jornades i congressos.

Simposi Epigenetic Mechanisms, Gabaergic Neurotransmission, Reelin and Psychosis. Universitat de Santiago de Compostela, facultat de biologia, 13-15 de juny 2003. Participació en la taula d'inauguració.

4º Simposio sobre Trastornos Bipolares. Cicladores rápidos y estados mixtos. Invitació al dinar científic. Barcelona, 31 de gener 2003.

VII Congreso Nacional de Psiquiatría y Psiquiatría Biológica. Celebrat a Palma del 21 al 25 d'octubre de 2003.

Intervenció psicològica en famílies de malalts esquizofrènics. Barcelona, 27-28 de març 2003.

X simposio internacional sobre actualizaciones y controversias en psiquiatría: terapias combinadas. Barcelona, 3-4 d'abril 2003.

Curs de gestió de la recerca. Barcelona, del 7 de maig al 16 de juny 2003.

PROJECTES DE FUTUR

Al llarg del 2004 **SENYFundació** continuarà potenciant les activitats i serveis que duem a terme, tot reforçant-lo amb nous projectes. Pel que fa als aspectes organitzatius i de gestió, l'any 2004, tenim com a objectius l'aprovació del Pla Estratègic de **SENYFundació**, la consolidació de l'equip humà, i l'adequació de les infraestructures necessàries per a l'adequat funcionament de la nostra seu.

Quant a la promoció de la recerca, volem consolidar una iniciativa multicèntrica ja iniciada el 2003 sobre l'ús de àcids grassos com a complement nutricional en el tractament de l'esquizofrènia.

El treball en xarxa esdevé fonamental com a instrument de canvi i sinergia entre els grups de recerca en salut mental a Catalunya. És voluntat de **SENYFundació** impulsar formalment la creació, acreditació i reconeixement de xarxes temàtiques en salut mental al llarg del 2004.

Així mateix, es preveu presentar els primers resultats de la convocatòria de recerca AATRM-

SENYFundació. Fer visibles i reconèixer els esforços destinats als 8 projectes finançats és un dels objectius principals del 2004.

Quan a la formació i capacitació professional continuarem impulsant els cursos específics en metodologia avançada per la recerca en salut mental, els cursos *Family Work* i la nostra aula formativa. L'acreditació i avaluació de totes aquestes iniciatives formatives ha de ser també una prioritat juntament amb l'assistència als congressos i jornades nacionals i internacionals de més rellevància científica.

Finalment, la comunicació i difusió del coneixement. Volem impulsar una nova web, més orientada a proveir serveis als professionals, i més interactiva. El centre documental es potenciarà amb l'adquisició de noves revistes i serveis. Continuarem distribuint material docent i divulgatiu per a millorar el coneixement de l'esquizofrènia entre la població general.

ENTITATS AMB LES QUALS COL·LABOREM

- AATRM (Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques)
- Clínica Universitària de Navarra
- Consorci Hospitalari Parc Taulí
- Editorial Planeta
- Federació Catalana de Familiars de Malalts Mentals
- Fundació Abertis (antiga Fundació Castellet de Foix)
- Fundació Argibide (Pamplona)
- Fundació Catalana per a la Recerca
- Fundació Cuatrecasas
- Fundació "la Caixa"
- Fundació Mª Francisca Roviralta
- Fundació Sant Joan de Déu
- Fundació Parc Taulí
- Generalitat de Catalunya
- Hospital "Santiago Apóstol" de Vitoria
- Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
- Laboratoris Janssen-Cilag
- Sant Joan de Déu, Serveis de Salut Mental
- Stanley Medical Research Institute
- Psyncro (Neuropsychological Research Organization)
- Universitat de Santiago de Compostela
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat de Barcelona

senyfundació
Schizofrenia Research Foundation

C/ Diputació, 238 àt. 1a
08007 BARCELONA
Tel. (34) 93 302 30 10
Fax. (34) 93 349 41 95

www.schizonet.org
senyfundacio@schizonet.org